

Pirmas skyrius

Čaja pažvelgė į bronzinę ietį, nukreiptą jai į kaklą.

– Stok! – įsakė sargybinis.

Mergaitė žengė atgal ir iškėlė rankas. Drobinis maišelis po jos marškinėliais tyliai skimbtelėjo. Apačioje plytinčioje promena-
doje, kur vyko kasmetinė karaliaus šventė, klegėjo minia.

– Ką čia darai, mergaite? – ietimi mostelėjo sargybinis. Kažkur žemai suskambėjo švelni ilgosios citros melodija. Prasidėjo muzikinis vaidinimas. Čaja gūžtelėjo, prie krūtinės spausdama maišelį. Delnais perbraukė sijoną ir susiėmė, kad balsas nedrebėtų:

– Aš tik žvalgausi.

Išgirdę juos kalbantis, dar du sargybiniai išdygo ant paskutinės akmeninių laiptų, vedančių kalva žemyn, pakopos. Karališkuosius rūmus sudarė pastatų, išdėstytų kalno viršūnėje, tinklas. Jie buvo įrengti taip, kad kiekviena uola ir atbraila virstų kiemu ar tvenkiniu. Šiuose rūmuose gyveno ir iš aukštybių kraštą valdė karališkoji šeima.

– Tau čia negalima, – tarė sargybinis Čajai. – Turėtum būti apačioje, skanauti maistą ir džiaugtis šventiniais renginiais.

Tai jau ne! Mergaitei daug labiau patiko kitkas: slapčia įsėlinusi į karalienės kambarius, ji nugvelbė brangenybes! Šią akimirką drobiniam maišelyje gulėjo nuostabaus grožio mėlynas safyras.

– Na? – vyras bakstelėjo ietimi. – Ką pasakysi?

– Norėjau šiek tiek arčiau prieiti prie rūmų. Pažiūrėti, kokie jie iš tikrųjų. Iš apačios atrodo tokie gražūs... – Čaja mostelėjo savo kaimelio link ir nutaisė liūdną veidą.

Sargybinis atsiduso:

– Gerai. Bet žiūrėk, daugiau neateik! – Ietį nuleido. – Už liūto paprastiesiems žmonėms eiti griežtai draudžiama!

Čaja dirstelėjo atgal ir romiai palingavo galvą, lyg pirmą kartą pastebėjusi milžinišką liūto statulą, nors puikiai ją matė iš savo kaimelio, esančio už daugelio mylių

nuo šios vietos. Akmeniniai laiptai vingiavo tarp šuoliui pasirengusio liūto letenų, vesdami į pastatų kompleksą, kuris sudarė vidinius rūmus.

– Na, judinkis! – Sargybinis taip stipriai sugriebė už rankos, kad ji net susiraukė iš skausmo, ir nusitempė prie grįsto tako, smingančio į promenadą, kur vyko šventė. – Kad daugiau tavęs čia nematyčiau!

Maišelyje sužvangėjo karalienės brangakmeniai: safyrai, turmalinai ir žvaigždiniai rubinai, aptaisyti sunkiu, žvilgančiu auksu. Įdomu, kiek brangenybių reikia vienam žmogui? O čia tik tos, kurias ji rado palisandro staliuko, stovinčio prie lovos, stalčiuje. Gaila, kad turėjo kuo greičiausiai sprukti, išgirdusi balsus už durų. Ir dar baisiai apmaudu, kad ją pastebėjo tada, kai jau buvo pusiaukelėje iki promenados!

Čaja ištrūko iš tvirtų sargybinio gniaužtų ir grįstu taku nukūrė žemyn, trindama skaudančią ranką.

Nepaisant visko, iš viršaus atsivėręs vaizdas gniaužė kvapą. Į visas puses, kiek tik užmatė akys, driekėsi Serendibo žemės, apaugusios tankiais, žaliais miškais ir išraižytos sidabrinių upių juostų. Apačioje stūksojo Karaliaus miestas, o už jo spietėsi kaimeliai.

Mergaitė neketino taip greitai pasiduoti. Ji stabtelėjo prie tamarindo ir apsimetė, kad žiūri į laipiojančias beždžiones. Saulės spinduliai švelniai glostė veidą, kai akies krašteliu stebėjo sargybinių.

Jis nebesekė, bet vis dar į ją spoksojo. Čaja girdėjo garsiai keikiantis:

– Ką ten darai? Nešdinkis, kol neatėjau ir neiškaršiau tau kailio!

Sveikas protas liepė kuo greičiau iš čia dingti. Tačiau karalienės kambariai jos nepaleido: tarsi girdėjo, kaip jie kužda, kviesdami sugrįžti. Minkšti aksominiai kilimai, permatomas baldakimas, plevenantis vėjelyje, ir dar didesni turtai, gulintys juodmedžio ir tikmedžio spintelėse...

Staiga viršuje, toje rūmų pusėje, kur gyveno karalienė, kilo sąmyšis. Žmonės garsiai šūkavo ir trepsėjo.

Ji ėmė karštligiškai galvoti. Nejaugi skubėdama pamiršo uždaryti stalčių?

Vogčiomis dirstelėjo per petį ir pamatė grįstu taku prie jos bėgančią figūrą.

Pats laikas nešti iš čia kudašių!

Jiėjo tarsi drąsiai, tačiau ausimis gaudė kiekvieną garsą už nugaros, o širdis daužėsi kaip pašėlus.

Čaja jau buvo pasiekusi akmeninį liūtą, kai išgirdo šaukiant:

– Ei, tu!

Ji paspartino žingsnį. Įkaitę grindinio akmenys svilino padus.

– Ei! Noriu pasikalbėti, mergaite!

Reikia kuo greičiau išnykti, kitaip galas! Ėmė dar taniau minti basomis kojomis, trūkčiojamai kvėpuodama.

Už nugaros girdėjo skubius jai ant kulnų lipančio sargybinio žingsnius.

Čaja pasikėlė sijoną ir kiek įkabindama dūmė taku žemyn, tačiau kurtinamas sunkių sandalų, tuksenančių į grindinio akmenis, garsas vis stiprėjo.

Staiga sustojo lyg įbesta. Iš apačios, užtvėrę kelią, prie jos bėgo į eilę išsirikiavę sargybiniai. Mergaitė apsisuko ir puolė į šoną. Šokinėdama per laiptelius, įlėkė į karalienės maldų salę ir ėmė nardyti tarp granito kolonų. Iš paskos trepsenančių sargybinių ietys kliuvo už kolonų ir garsiai barškėjo. Čaja pasiekė tolimiausią salės kampą, nėrė į tankią lapiją ir, braudamasi per ją, laipteliais nuSKUODĖ į karališkuosius sodus.

Apsidairiusi pamatė, kad atsidūrė netoli promenados, kur vyko šventė. Nosį kutenantis keparamų saldumynų kvapas bylojo: maistu nukloti stalai yra čia pat, už kampo.

Mergaitė pasuko už jo ir vos neatsitrenkė į du berniukus, paskubomis už marškinėlių grūdančius ryžių pyragėlius. Išgąsdinti netikėto jos pasirodymo, nukūrė į skirtingas puses.

Daug negalvodama Čaja smuko į šokėjų ir muzikantų minią. Aplink ją garsiai šurmuliavo puotautojai, nekreipdami dėmesio į vykstančią dramą, žvangėjo cimbolai, pagal būgnų ritmą sukosi šokėjai apnuogintais torsais. Ji prasibrovė pro muzikantų grupę, pirštais

užsikimšusi ausis, kad nuo veriamo fleitų švilpavimo nesprogtų būgneliai.

– Sulaikykite ją! – pasigirdo riksmas. – *Sulaikykite!*

Vienas po kito liovėsi suktis suglumę šokėjai, pritilo muzika. Žmonės smalsiai spoksojo į Čają ir į ją atsivejančius sargybinius.

– Mergaitę! *Sulaikykite mergaitę!*

Vienas vyras iš minios puolė prie Čajos, bet ji išslydo iš kibių rankų ir pasileido prie karališkųjų rūmų komplekso vartų. Brovėsi pro kokosmedžių žiedų girliandas, – jomis buvo išpuošta visa promenada, – jose painiojosi, o žiedai plakėsi į veidą. Plėšdama girliandas nuo savęs, skuodė pirmyn.

Staiga kelią užtvėrė pievelėje mindžikuojančių šventyklos dramblių būrys. Jie buvo išdabinti veidrodžiais nusagstytomis regalijomis, paruošti prašmatniai procesijai, turinčiai tuoj prasidėti. Viduryje stovėjo didysis karaliaus dramblys Ananda. Jo kūną dengė puošni kaštoninės ir aukso spalvų gūnia, o iltys iš arti atrodė didžiulės ir baugino.

Mergaitę pritūpė ant žolės ir apsidairė. Ji suprato patekusi į spąstus.

Neliko nieko kito, kaip nerti po didžiuliu Anandos pilvu. Čia buvo tamsu ir drėgna. Dramblio varovas piktai suriko ir sugriebė jai už kasos, stengdamasis ištempti,

tačiau mergaitė išsilaisvino ir vikriai nusirito į kitą pusę. Pašokusi pamatė, kaip varovas kažką šaukia prie jo artėjantiems sargybiniams, o keletas dramblių nerimastingai kinkuoja galvas.

– Stokit! – jis mosavo rankomis. – Drambliai nerimauja!

Sargybiniai sulėtino žingsnį, o Čaja it kulka šovė pro vartus ir lengviau atsikvėpė.

Aplenkdamą miestą, pasileido į laukinę gamtą rytinėje rūmų pusėje. Bėgant šiltas vėjelis draikė plaukus.

Galų gale ji pavargo ir sustojo. Atsišliejo į medį, su laikiusi kvapą, apžvelgė apylinkes ir patenkinta nusišypsojo.

Ją pametė iš akių.

Čaja įsiropštė į medį, nors šiurkšti žievė draskė rankas. Patogiai įsitaisė ant storos šakos ir išsirankiojo į plaukus įsivėlusius kokosmedžių žiedus. Tada per galvą nusimovė drobinį maišelį ir brangenybes išbėrė sau ant kelių. Ant pilko sijono jos linksmi blykčiojo ir žėrėjo mėlynais, žaliais, rausvais atspalviais.

Ji labai rizikavo: pati drąsiausia ir įžūliausia vagystė! Vis dėlto pasisėkė.

Čaja nusiskynė gvajavą ir godžiai suleido dantis į sultingą, rausvą vaisiaus minkštimą, per lapus spoksodama į karališkuosius rūmus.

Ten, apačioje, virė tikras pragaras. Minia išsisklaidė, žmonės, lyg pabaidyti žvirbliai, pulkeliais išsilakstė kas kur. Karalius, atpažįstamas iš auksu inkrustuotos liemenės, nulipo nuo pakyls ir įtūžęs riaumojo ant dvariškių. Karalienė ir jos damų procesija, lydimi sargybinių, iš promenados traukė į rūmus. Pievelėje dramblių varovai iš paskutiniųjų stengėsi nuraminti sutrikusius auklėtinius, kad nepradėtų siautėti. Šios suirutės įkarštyje Ananda užvertė didingą galvą ir garsiai sutrimitavo į mėlyną mėlyną dangų.

Antras skyrius

Parbėgusi namo ir greitai persirengusi, Čaja išskubėjo į kaimelio pakraštį pas savo draugą Nylą. Ji spėriai žingsniavo per ryžių laukus, retkarčiais atsisukdama pažiūrėti, ar jos niekas neseka. Netrukus priešais išniro dailidės dirbtuvė. Už jos juosmenį siekiančių sienų pamatė Nylą, įnikusį į darbą.

– Sveikas, Nylai! – šūktelėjo, žengdama vidun, ir ją apgaubė skiedrų ir lako kvapas. Nylas žvilgterėjo į mergaitę, nusišypsojo ir vėl palinko prie tikmedžio gabalo. Prie sienų stovėjo krūvos lentų, dirbtuvė buvo užgriozdinta pusiau baigtais baldais.